

клініко-психологічна підтримка дозволяє знизити ризик вторинних психічних розладів і сприяє підвищенню рівня адаптації та якості життя таких осіб.

Професійна мотивація як невід’ємна складова освітнього процесу

Сирова Г.О., Козуб С.М., Чаленко Н.М.

Харківський національний медичний університет

У сучасній системі освіти професійна мотивація є одним із ключових чинників, що визначають якість підготовки майбутнього фахівця. Вона виступає внутрішнім рушієм навчальної діяльності, спрямованим на досягнення професійних цілей, саморозвиток і самореалізацію в обраній галузі. Саме мотивація забезпечує активне залучення здобувачів освіти до навчального процесу, формує відповідальне ставлення до майбутньої професії та сприяє розвитку критичного мислення.

Роль мотивації у формуванні особистості фахівця полягає у створенні внутрішніх стимулів до професійного зростання, удосконалення знань і навичок, а також у здатності бачити практичну цінність набутих знань. Високий рівень професійної мотивації сприяє становленню компетентного, ініціативного й соціально активного фахівця, здатного ефективно адаптуватися до умов сучасного ринку праці. Таким чином, професійна мотивація виступає невід’ємною складовою успішної освітньої діяльності та фундаментом для подальшої самореалізації особистості.

Професійна мотивація – це сукупність внутрішніх і зовнішніх спонукань, що визначають спрямованість, активність та наполегливість особистості у процесі професійного становлення. Вона формується під впливом усвідомлених цілей, ціннісних орієнтацій та соціальних потреб і є основою для розвитку інтересу до майбутньої професії, прагнення до самовдосконалення та досягнення професійної майстерності.

На рівень професійної мотивації суттєво впливають мотиваційні чинники, серед яких: особливості здобувача освіти (самооцінка, цілеспрямованість), стиль

педагогічної взаємодії викладача, навчальне середовище, система заохочень та зворотного зв'язку, можливість практичного застосування знань тощо. Гармонійне поєднання цих чинників формує стійкий інтерес до професії та забезпечує активну позицію здобувача освіти в освітньому процесі.

Існує тісний взаємозв'язок між мотивацією, успішністю та професійним самовизначенням: мотивований здобувач освіти навчається ефективніше, демонструє вищі показники академічної успішності та швидше формує чітке розуміння власних професійних цілей. У свою чергу, навчальні досягнення підсилюють внутрішню мотивацію, формуючи позитивне ставлення до обраної професії.

Також важливу роль у цьому процесі відіграє викладач, який не лише передає знання, а й формує у здобувачів освіти професійні орієнтири, розвиває їхню зацікавленість, створює атмосферу співпраці та взаємоповаги. Викладач має виступати наставником, який підтримує віру здобувачів освіти у власні сили та демонструє практичну цінність навчального матеріалу для майбутньої професійної діяльності.

Ефективним інструментом підвищення професійної мотивації є використання сучасних педагогічних технологій – інтерактивних методів навчання, моделювання реальних професійних ситуацій, цифрових освітніх платформ тощо. Такі підходи сприяють розвитку критичного мислення, творчості, комунікативних навичок і дозволяють здобувачам освіти відчувати зв'язок між теоретичними знаннями та практичним застосуванням у професійній сфері.

Незважаючи на важливу роль мотиваційної складової в освіті, сучасний освітній процес стикається з низкою труднощів у підтриманні сталого рівня професійної мотивації студентів. Серед них – перевантаженість теоретичним матеріалом, недостатній зв'язок навчання з практикою, низький рівень усвідомлення майбутньої професійної значущості дисциплін, а також зовнішні чинники: соціальна нестабільність, стрес, інформаційна перенасиченість, воєнні дії, перебої з електропостачанням та нестабільний доступ до інтернету, які

суттєво ускладнюють освітній процес і знижують рівень мотивації здобувачів освіти. Вони часто не бачать прямої кореляції між навчальною діяльністю та майбутньою професійною реалізацією, що призводить до зниження зацікавленості та ініціативності.

Важливим є індивідуальний підхід до кожного здобувача освіти, врахування його здібностей, інтересів і життєвих цілей тощо. Позитивна атмосфера взаємоповаги, партнерська позиція викладача, а також можливість отримати зворотний зв'язок значно підвищують рівень внутрішньої мотивації.

Таким чином, професійна мотивація є невід'ємною складовою ефективного освітнього процесу, оскільки саме вона визначає активність, цілеспрямованість і результативність навчальної діяльності здобувачів освіти. Високий рівень мотивації сприяє глибшому засвоєнню знань, розвитку професійних компетентностей і формуванню усвідомленого ставлення до майбутньої професії. Важливу роль у цьому процесі відіграє викладач, який створює сприятливе навчальне середовище, стимулює пізнавальний інтерес та підтримує прагнення здобувачів освіти до самореалізації. Отже, розвиток професійної мотивації є основою якісної освіти та запорукою підготовки конкурентоспроможного, компетентного й соціально активного фахівця.

Формування професійної витривалості викладачів медичного університету в умовах сьогодення

Сирова Г.О., Савельєва О.В.

Харківський національний медичний університет, м. Харків

Сучасні реалії суттєво трансформували систему вищої медичної освіти. Викладачі медичних університетів сьогодні не лише забезпечують безперервність освітнього процесу, а й активно долучаються до надання медичної допомоги, волонтерської діяльності та психологічної підтримки здобувачів освіти. У таких умовах особливої актуальності набуває проблема формування професійної витривалості викладачів - здатності зберігати